

Aan

Staatssecretaris Jeugd,
Preventie en Sport

Deadline: 17-12-2024

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 3

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) Wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg: nota naar aanleiding van het verslag en nota van wijziging

Datum Document
14 november 2024

Kenmerk
4008407-1053076-WJZ

Bijlagen
3

*we aarzel opmerkingen
he aanpakking, akkoord.*

1. Aanleiding

Op 9 juli jl. heeft de TK het verslag uitgebracht over het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg ('het wetsvoorstel'). In totaal zijn meer dan 300 vragen gesteld over het wetsvoorstel. In de bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag ('nnavv') beantwoordt u de gestelde vragen. Daarnaast is aanleiding gezien voor een nota van wijziging. Beide stukken worden hierbij aan u voorgelegd.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt verzocht in te stemmen met de nnavv en de nota van wijziging.
- De stukken worden parallel ter akkoord voorgelegd aan de Staatssecretaris Rechtsbescherming en de Minister van BZK, aangezien zij medeondertekenaar zijn van het wetsvoorstel.
- Advies is om de nnavv en de nota van wijziging tegelijkertijd met de ontwerp-amvb waarmee onderdelen van het wetsvoorstel worden uitgewerkt aan de TK aan te bieden. Dit vanwege de inhoudelijke samenhang. De ontwerp-amvb moet ter voorhang aan de TK en EK worden voorgelegd (en daaraan voorafgaand ter akkoord aan de MR). U ontvangt de ontwerp-amvb in een aparte werkstroom (zaaknummer: 1075264). Na akkoord van de MR met het starten van de voorhangprocedure (verwacht: woe 18 december), kunt u de noodzakelijke stukken ondertekenen ter aanbieding van de nnavv en de nota van wijziging:
 - o Aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer;
 - o Nota naar aanleiding van het verslag;
 - o Toelichting op de nota van wijziging.
- Deadline is gesteld op dinsdag 17 december, zodat na de behandeling van de ontwerp-amvb in de MR (woensdag 18 december) het gehele pakket aan de TK kan worden verstuurd. Hiermee voldoet u aan uw toezegging om de nnavv voor het kerstreces aan de TK te versturen.

NB. Gele markeringen in de antwoorden in de nnavv dienen te worden verwijderd vóór ondertekening en verzending aan de Tweede Kamer.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 3

Kenmerk
4008407-1053076-WJZ

3. Kernpunten

Inhoud van het wetsvoorstel

In het wetsvoorstel zijn maatregelen opgenomen om de beschikbaarheid van, met name, specialistische jeugdzorg te verbeteren. Deze maatregelen strekken mede ter uitwerking van de Hervormingsagenda Jeugd en liggen op het terrein van:

- Verplichte regionale samenwerking door gemeenten en een mogelijkheid om, zo nodig, in lagere regelgeving landelijke contractering van (hoog) specialistische jeugdhulpvormen te verplichten;
- Verbeteren bestuursstructuur en financiële bedrijfsvoering jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen door de eis van een interne toezichthouder, transparante financiële bedrijfsvoering en openbare jaarverantwoording;
- Nieuwe taken NZa, te weten stelselonderzoek naar de beschikbaarheid van jeugdzorg, vroegsignalering van risico's voor de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg en toezicht op eis van transparante financiële bedrijfsvoering en openbare jaarverantwoording.

Nota naar aanleiding van het verslag

Het verslag bevat vragen van de fracties PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, BBB, SP, CDA, SGP en ChristenUnie. In totaal zijn meer dan 300 vragen gesteld. In de vragen zijn de volgende rode draden te ontdekken:

Overkoepelend

- Waarom zijn deze drie thema's gebundeld in één wetsvoorstel, waarom worden niet alle afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd in één pakket voorgelegd en wat is het tijdspad van de andere maatregelen?
- Waarom richt dit wetsvoorstel zich specifiek op de specialistische jeugdzorg, wat is de impact daarvan op de beschikbaarheid van niet-specialistische jeugdhulpvormen en heeft dit wetsvoorstel een aanzuigende werking op specialistische jeugdzorg?
- In hoeverre leidt dit wetsvoorstel tot een vermindering van de regeldruk?

Regionale samenwerking

- Waarom is gekozen voor een verplichting tot regionale samenwerking door gemeenten, waarom wordt geen gebruik gemaakt van de al in de Jeugdwet opgenomen mogelijkheid om bij amvb per regio nadere eisen te stellen, is dit wel proportioneel en hoe verhoudt verplichte regionale samenwerking zich tot de beleidsvrijheid van gemeenten en de controlerende taak van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten?
- Hoe is de regio-indeling voor deze verplichte regionale samenwerking tot stand gekomen en hoe verhoudt die zich tot andere bestaande regio-indelingen?
- Hoe wordt de regionale samenwerking in lagere regelgeving uitgewerkt en wat is het tijdspad en de betrokkenheid van de TK daarbij?
- Waarom is niet gekozen voor landelijke contractering van (hoog) specialistische jeugdhulp door het Rijk? Hoe ziet de landelijke contractering op basis van de bestuurlijke afspraken er in de praktijk uit en hoe werkt het als wordt besloten dat landelijke contractering bij amvb moet worden verplicht?

Bestuursstructuur en financiële bedrijfsvoering

- Zijn de eisen van een interne toezichthouder, transparante financiële

bedrijfsvoering en openbare jaarverantwoording wel proportioneel voor (kleine) jeugdhulpaanbieders? Moet de grens voor de verplichting tot het hebben van een intern toezichthouder niet hoger liggen dan bij > 10 jeugdhulpverleners?

- In hoeverre sluiten deze eisen aan bij de gelijksoortige eisen voor zorgaanbieders?

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 3

Kenmerk
4008407-1053076-WJZ

Nieuwe taken NZa

- Waarom is ervoor gekozen verschillende taken over te hevelen van de Jeugdautoriteit naar de NZa, welke invulling zal de NZa in de praktijk aan deze taken (kunnen) geven en geeft dit wetsvoorstel handvatten aan de NZa om in te grijpen als de beschikbaarheid van (specialistische) jeugdzorg niet verbetert?
- Waarom is de verwerking van gepseudonimiseerde persoonsgegevens van jeugdigen voor het stelselonderzoek door de NZa mogelijk gemaakt en is dat wel noodzakelijk en met voldoende waarborgen omkleed?
- In hoeverre gaat het wetsvoorstel tot verbeterde inzichten leiden in het functioneren van het jeugdstelsel, waaronder wachttijden?

In het PO van donderdag 20 november jl. bent u meegenomen in de rode draden en de beantwoording van deze vragen. Daarnaast is er – gezien de omvang van de nnavv – voor gekozen de belangrijkste antwoorden voor u in de nnavv geel te markeren. Dit zijn de antwoorden die de terugkerende antwoordlijn op de hiervoor weergegeven 'rode draden' weergeven en/of politiek relevant zijn.

De ontwerp-amvb wordt via een aparte werkstroom aan u voorgelegd. Vanwege de onderlinge samenhang adviseren wij u de nnavv en nota van wijziging tegelijkertijd met de ontwerp-amvb aan de TK voor te leggen. De ontwerp-amvb bevat de uitwerking van onder meer de regio-indeling en de ten minste regionaal te contracteren jeugdhulpvormen. Veel vragen in het verslag gaan daarover. Bij gelijktijdige verzending beschikt de TK direct over alle relevante stukken. Bovendien is de ontwerp-amvb dan reeds behandeld in de MR waarmee tevens (indirect) belangrijke antwoorden in de nnavv in de MR aan de orde zijn geweest.

Nota van wijziging

De nota van wijziging bevat met name technische aanpassingen van het wetsvoorstel. Een inhoudelijke wijziging betreft het voorstel dat niet alleen bij de initiële vastlegging van de regio-indeling een voorhangprocedure geldt, maar ook bij een wijziging hiervan. Dit mede n.a.v. vragen in het verslag hierover.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

- In het hoofdlijnenakkoord en regeerprogramma is opgenomen dat verder wordt gewerkt aan de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd. Dit wetsvoorstel is daar onderdeel van. Van de bij het hoofdlijnenakkoord en regeerprogramma betrokken partijen lijkt de NSC-fractie het meest kritisch op het wetsvoorstel. Zo hebben de leden van de NSC-fractie o.a. zorgen over de vorm en totstandkoming van het wetsvoorstel, uiten zij een voorkeur voor provinciale samenwerking en geeft het wetsvoorstel wat hun betreft niet de waarborgen voor een directe verbetering van het jeugdzorgstelsel. Vanuit de oppositie lijkt de SGP het meest kritisch, met name ten aanzien van de verplichte regionale samenwerking door gemeenten.
- Uit de vragen die zijn gesteld blijkt dat veel fracties de urgentie zien om het jeugdzorgstelsel te verbeteren, specifiek ook met het oog op het verbeteren van

de beschikbaarheid van (specialistische) jeugdzorg voor de meest kwetsbare jeugdigen. Tegelijkertijd zijn veel vragen erop gericht om helder te krijgen wat dit wetsvoorstel daaraan concreet bijdraagt en of alle voorgestelde maatregelen proportioneel zijn. Ook spreken enkele partijen een voorkeur uit voor een grotere regierol vanuit het Rijk, met mogelijk ook landelijke inkoop van specialistische jeugdzorg door het Rijk.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 3

Kenmerk
4008407-1053076-WJZ

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

- Het wetsvoorstel vormt de uitwerking van afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd (ondertekend door Rijk, gemeenten, de cliëntenorganisaties, professionals en aanbieders). Daarmee is er draagvlak voor de in de Hervormingsagenda Jeugd afgesproken ambities ter verbetering van de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg.
- Tegelijkertijd is bij de vertaling van deze ambities in wet- en regelgeving gebleken dat verschillen van inzichten bestaan over de uitwerking van bepaalde onderdelen, zoals over de verplicht ten minste regionaal te contracteren jeugdhulpvormen (waarbij aanbieders de voorkeur hebben voor meer jeugdhulpvormen dan gemeenten). Dit is onder meer naar voren gekomen bij de internetconsultatie van de ontwerp-amvb en tijdens de bestuurlijke overleggen over dit thema. Niet uitgesloten is dat partijen hierover in aanloop naar de parlementaire behandeling zullen communiceren (en mogelijk suggesties zullen doen voor amendementen).

c. Financiële en personele gevolgen

In reactie op verschillende vragen is hier in de nnavv inzicht in geboden, in lijn met H7 van de memorie van toelichting.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

In de nnavv wordt aangegeven dat wordt gestreefd naar inwerkingtreding met ingang van 1 juli 2025. Daarbij geldt de kanttekening dat voor verschillende verplichtingen een implementatietermijn geldt. Het streven naar 1 juli 2025 is zeer ambitieus met het oog op het nog te doorlopen parlementaire proces van het wetsvoorstel en de te doorlopen processtappen van de lagere regelgeving.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

- De nnavv is opgesteld door de directies WJZ en Jeugd en afgestemd met de directie PZo, directie FEZ (i.s.m. de IRF/FIN), de ministeries van JenV en BZK, de NZa, de Jeugdautoriteit, de IGJ en de VNG.
- De nota van wijziging is opgesteld door de directies WJZ en Jeugd en afgestemd met de directie PZo, de ministeries van JenV, BZK en SZW¹ en de NZa.

f. Gevolgen administratieve lasten

In reactie op verschillende vragen is hier in de nnavv inzicht in geboden, in lijn met H7 van de memorie van toelichting.

g. Toezeggingen

In de nnavv wordt toegezegd dat de TK via de periodieke voortgangsbrieven

¹ SZW heeft meegelezen op de nota van wijziging vanwege een wijziging in de voorgestelde artikelen waarin de Stichting Inlichtingenbureau voorkomt. SZW is medeoprichter van de Stichting Inlichtingenbureau en voor nieuwe taken van de Stichting Inlichtingenbureau is goedkeuring nodig van de verantwoordelijk bewindspersoon van SZW. De Stichting Inlichtingenbureau heeft in het wetsvoorstel een rol ihkv het verstrekken van gepseudonimiseerde gegevens van jeugdigen aan de NZa voor het stelselonderzoek.

Jeugd wordt geïnformeerd over (1) de ministeriële regeling waarin wordt uitgewerkt welke administratieve processen behorende bij de contractering van specialistische jeugdzorg verplicht op regionaal niveau moeten worden belegd en (2) de resultaten van de evaluatie van de robuustheid van de regio's (deze evaluatie vindt 2 jaar na inwerkingtreding van deze verplichting plaats).

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 3

Kenmerk
4008407-1053076-WJZ

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

